

Užitečné tipy & triky pro Windows

Pravidelná dávka tipů, lstí a figlů pro váš operační systém a aplikace

JAN POVOLNÝ

Jak se můžete dočíst ve vloženém článku, tento způsob podzimu je sice naprosto normální, ale po letních slunečných dnech poněkud deprimující. Jinak je tomu ve světě ICT, který se po nudném létu začíná probouzet k životu. A to nejen na českém poli internetového připojení (Eurotel už eviduje 10 000 klientů přes CDMA), ale i v oblasti, která nás zajímá nejvíce, operačního systému Windows.

Service Pack 2 pro Windows XP už je stará záležitost, na cestě je ale nový Longhorn. Na internetu již kolují jakési kopie a objevilo se i spousta videí a obrázků z připravovaného operačního systému. Mluví se např. cosi o kompletním ovládní hlasem. Na druhé straně Microsoft téměř stále bojuje o své patenty. A často prohrává.

Přejdeme raději k samotným tipům, které na nás dnes čekají. Jedná se o obvyklou, ničím nenarušenou směs. Přejí příjemně počtení.

TIPY PRO WINDOWS

Barvy

(Win 98) Dnes začneme velmi zvolna a nezávazně. Následující drobný tip, při kterém budeme muset sáhnout po obligátním editoru systémového registru, totiž není ani užitečný, ani nezrychluje Windows a dokonce nepřidává žádné nové funkce. Tento tip je čistě kosmetickou záležitostí – s jeho pomocí totiž můžete nastavit barvy objektů ve Windows.

Přiznejme si, že každý si rád ve volné chvíli vložil na pozadí pracovní plochy hezký obrázek, případně si vylepšil vzhled plochy sadou ikon z seriálu Simpsonovi. Ovšem pomocí standardních oken nejde nakonfigurovat vše, někdy je nutné sáhnout po editaci systémového registru.

První, co každého napadne v souvislosti s definicí barevných palet, je dialog *Nastavení obrazovky*. Poklepejte pravým tlačítkem na pracovní plochu a zvolte *Vlastnosti*. Poté se přesuňte na záložku *Vzhled* a zde můžete libovolně měnit barevné schéma vašich Windows, ať už volbou nějaké před-

nastavené varianty, nebo výběrem barev pro jednotlivé objekty. Každopádně zde nenajdete úplně vše, změnit se toho dá ale podstatně více – pomocí *regedit*.

Jděte do menu *Start – Spustit* a spusťte **regedit**. Pokračujte až do klíče *HKEY_CURRENT_USER – Control Panel – Colors*. V tomto klíči po pravé straně najdete dlouhý seznam objektů, u každého z nich je nastavena jeho barva, která se skládá ze tří hodnot rozsahu 0 (černá) až 255 (bílá). Jedná se o klasickou paletu *RGB* (Red, Green, Blue), takže záleží na vás, jakou kombinaci zvolíte. Změňte barvu objektů, které vás zajímají, a zavřete *regedit*. Restartujte PC.

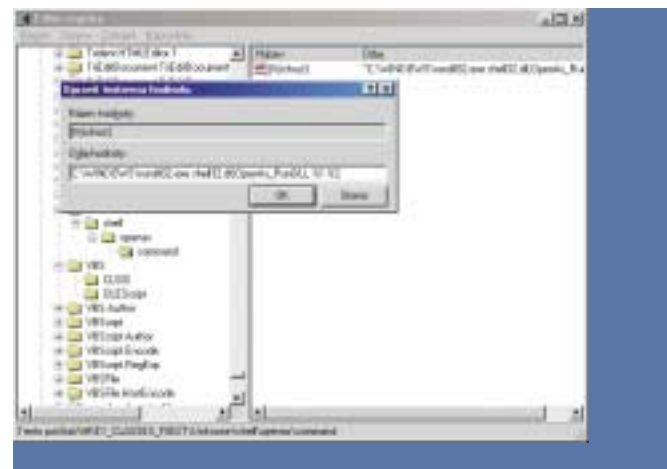
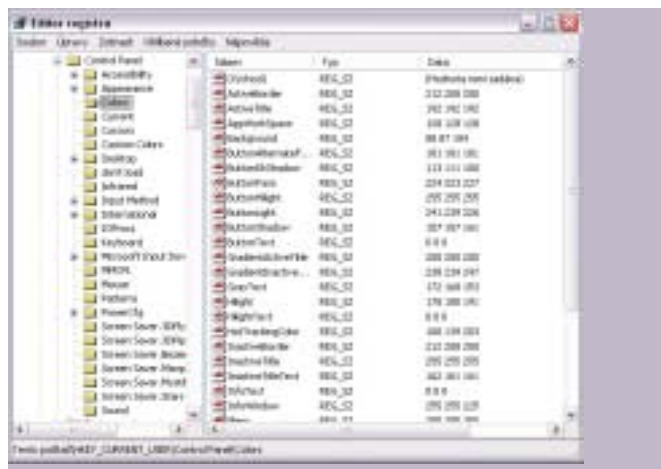
Automatické asociace

(Win 98) Windows již od počátku své existence používají stejný systém názvosloví. Tedy název souboru a třípísmennou koncovku (neplést prosím s třípísmennými agenturami typu CIA nebo FBI). Tato koncovka slouží pro rozlišení typu souboru. Windows podle ní poznají, kterou aplikaci mají spustit, resp. tato koncovka je asociována s určitou aplikací. Potud je vše v nejlepší pořádku.

Co se ale stane v případě, že je koncovka pro Windows neznámá? Potom vám systém nabídne seznam všech instalovaných aplikací a vy si můžete vybrat, ve které chcete soubor zobrazit. Bohužel Windows si tuto vaši volbu pamatují, neboť v dialogu výběru aplikace je standardně zaškrtnuté příslušné políčko. To není v některých případech šťastná volba. Při příštím spouštění se totiž systém již na nic neptá a spouští program, který jste použili minule, což ale nemusí být ten ideální a jediný možný.

Jednoduchou editací systémového registru můžete zajistit, aby příslušné políčko zůstalo neaktivní a při neznámé asociaci se vás Windows vždy zeptaly, jakým programem chcete příslušná data prohlédnout nebo editovat.

Jděte do menu *Start – Spustit* a spusťte program **regedit**. V něm pokračujte do klíče *HKEY_CLASSES_ROOT – Unknown – shell – OpenAs – command*. Zde poklepejte v pravé části na hodnotu *Výchozí* a za celý řetě-

zec přidejte mezeru a %2. Celé to pak například ve Windows 98 vypadá takto:

`C:\WINDOWS\rundll32.exe shell32.dll.OpenAs_RunDLL %1 %2`

Zavřete *regedit*. Volba je ihned aktivní a při dalším výběru aplikace pro spuštění neznámého souboru už nebude příslušné políčko v dialogu zaškrtnuto.

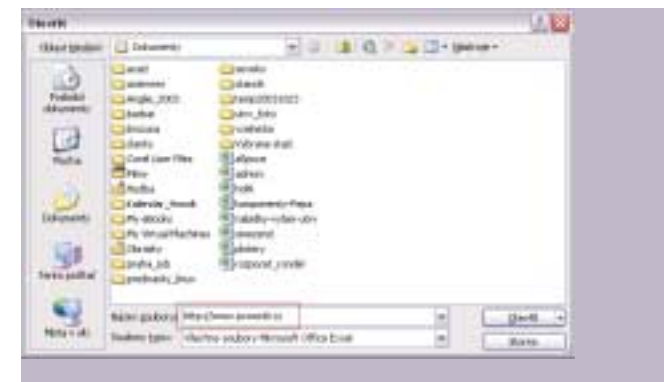
TIPY PRO MS OFFICE

Excel edituje Web

(Office 2000) První příspěvek do kategorie MS Office mě mile překvapil. Hlavně svojí funkčností i u novějších WWW stránek.

Dnešní svět nepochybně patří internetu a komunikaci vůbec. Na internetu se nachází spousta důležitých informací, které jsou z důvodů snadného publikování vystavovány i renomovanými firmami. Na internetu je samozřejmě více balastu, nicméně každý z nás má svoje oblíbené adresy, po nichž se pohybuje a kterým do jisté míry i důvěřuje.

Např. ekonomika – na síti síti najdete bezpočet finančních center, včetně firem z Wall Street, kde můžete sledovat pohyb kurzů nejrůznějších cenových papírů a dalších komodit. Občas byste si tyto informace rádi archivovali. To není problém, téměř každý server je schopen vám požadované tabulky a text připravit pro tisk na vaši tiskárnu a vy je pak můžete uschovat v papírové podobě, někdy ale ani toto nestačí a vy byste třeba rádi tabulky i editovali.

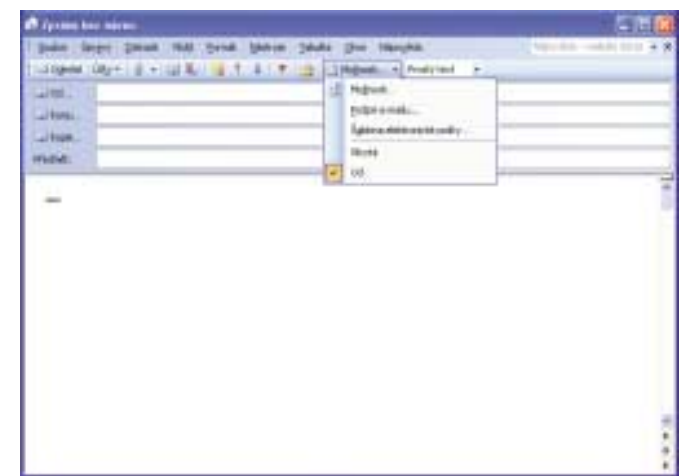

Řešením je např. uložení celé WWW stránky na pevný disk a poté její otevření ve Wordu a pokus o jakousi editaci. Toto je ale zbytečně komplikované, MS Word a MS Excel totiž dokážou otevřít WWW stránku na serveru. U Excelu je navíc výhoda, že dokáže poměrně úspěšně zobrazit tabulku a rozčlenit ji do jednotlivých buněk.

Po připojení k internetu spusťte Excel a zvolte z roletového menu *Soubor* položku *Otevřít*. Nenechte se odradit a do kolonky *Název souboru* vepište přímo URL, například www.pcworld.cz, a klidně potvrďte. Excel se připojí k internetu a stáhne požadovanou stránku. Pokud je to tabulka, s proměnlivým úspěchem ji dokáže rozčlenit na jednotlivé buňky. Úprava do správného vzhledu, který navíc můžete dál editovat, je pak jen otázkou chvíle. Snadno se tak dostanete například ke zmíněným ekonomickým informacím.

Zdroj vašeho e-mailu

(Outlook) Přestože Microsoft distribuuje jako součást Windows zcela zdařilý e-mailový klient Outlook Express, stále více lidí používá takzvaný velký Outlook, jelikož obsahuje i další přidané funkce ve formě kalendáře nebo úkolníku. S rozvojem moderních mobilních telefonů a počítačů do dlaně tako potřeba dále roste. Typický uživatel OE ale při přechodu na velký Outlook narazí na několik problémů. Jedním z nich se budeme zabývat v tomto tipu.

Mnoho z nás používá jeden počítač pro více účelů. Jistě také využívá možnosti OE pracovat s více než jednou e-mailovou schránkou. Potom je nanejvýš užitečné rozlišovat soukromé a pracovní e-maily. To lze i volbou adresy, ze které se e-mail jakoby odešle. Pro zbytek světa tak z jednoho počítače můžete působit se dvěma e-mailovými adresami. V OE tuto možnost vyvoláte tak, že definujete více účtů (byť fiktivních) ke stahování a u každého vyplníte jiné informace. Poté můžete při psaní nové pošty vybrat odesílatele.

Ve velkém Outlooku to už tak snadné není. Sice můžete definovat více účtů, nicméně možnost výběru identity nikde nenajdete. Kolonka „Od“ prostě chybí a není k nalezení v žádném z dialogů. Naštěstí ji najdete v jednom z roletových menu, které máte k dispozici ale pouze v dialogu s novou poštou.

Stiskněte tedy tlačítko *Nový* pro okno nové pošty a povšimněte si roletového menu mezi řadou ikon s názvem *Možnosti*. V něm najdete přímo kolonku „Od“, po jejímž zvolení vám tato přibude i do okna s novou poštou. Paradoxní je, že si Outlook tuto volbu pamatuje a příště už nemusíte dělat vůbec nic. Schránku odesílatele ovšem opět nevybíráte standardním způsobem známým z OE, ale přímo z adresáře. Požadované adresy tedy musíte vložit právě tam.

Data v Outlooku

(Outlook 2000/2003) V minulých dílech tipů a triků jsme se postupně seznámili s umístěním dat Outlook Expressu a se způsobem jejich zálohy a přesunutí do jiné lokace. Podobně se nyní budeme věnovat i velkému Outlooku z kancelářského balíku MS Office.

Práce s daty velkého Outlooku je podstatně jednodušší, než v případě jeho jednoduššího bratra. A to i přes fakt, že musíme zálohovat podstatně více informací. U Outlooku totiž nepracujeme pouze s e-maily, ale také s kalendářem, úkoly, adresářem a podobně. Naštěstí jsou veškerá data tohoto groupwarového klienta umístěna v jednom jediném souboru s příponou PST. Ten najdete buď ve složce *Windows – Local Settings – Data Aplikací – Outlook* (v případě Windows 98, Me), nebo ve složce *Documents and Settings – jmeno – Local Settings – Data Aplikací – Outlook* (v případě Windows 2000, XP).

V těchto složkách jsou zpravidla umístěny dva soubory PST. Jeden skutečně průběžný s názvem *outlook* a druhý archivní s názvem *archive*. Soubory obsahují skutečně kompletní datovou zálohu – jak elektronické pošty, tak kalendáře

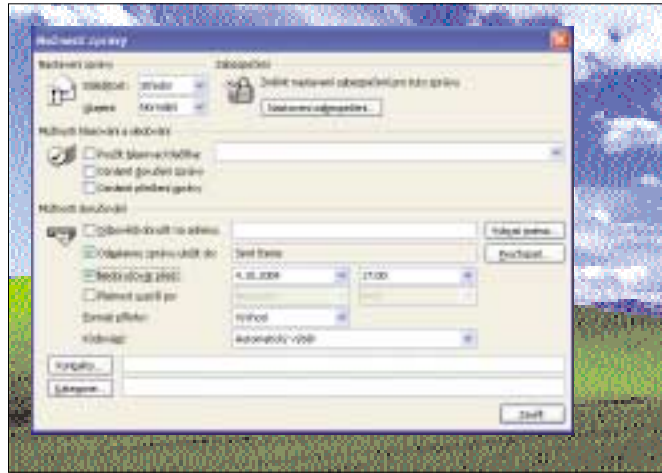

a ostatních složek Outlooku. Stačí je archivovat a v případě potřeby prostě přepokopovat zpět do správné složky.

Jestliže chcete tyto soubory umístit jinač, musíte o tom samozřejmě informovat samotný program. Spusťte Outlook a jděte do roletového menu *Nástroje* a zvolte položku *Možnosti*. Pokračujte na záložku *Nastavení pošty*, kde najdete v dolní části tlačítko *Datové soubory*. V následujícím dialogu můžete definovat jak umístění standardního datového souboru, tak i umístění souboru s archivem. Lze také určit typ uložení, případnou komprimaci a další položky. Takto máte úložiště plně pod kontrolou a v případě, že vaše schránka příliš naroste, můžete vše přesunout na disky s větší kapacitou. Využití je také možné v případě, že na stejné síti používáte společně stolní PC i notebook. Poté je vhodné umístit datové PST soubory na síťové úložiště a přistupovat k nim z obou počítačů stejně. Stejná data pak máte k dispozici všude.

Zpoždění e-mailů

(Outlook 2003) Do třetice tentokrát už menší tip pro takzvaný velký Outlook. Způsob odesílání elektronické pošty záleží na typu vašeho připojení k internetu. Buď je toto připojení permanentní, potom odesíláte pravděpodobně e-maily ihned po napsání. Nebo je pouze vytáčené, a potom

se pošta staví do odchozí fronty, která se v momentě připojení vyprázdňuje. V obou případech ovšem (bez existence nějakého serveru) nemáte pod kontrolou, kdy se má konkrétně daný e-mail odeslat. Nový Outlook vám ve verzi 2003 umožňuje přesně nastavit čas, po jehož uplynutí se daná zpráva odešle.

Intertipy

Máme tu CDMA. Až na robustní napájení dodávaného modemu (ale to se snad časem zlepší) je to služba slušné kvality. Sám jsem měl možnost ji vyzkoušet. Dále se objevily levné nabídky na ADSL, možná se za pár let konečně dočkáme toho, co už na západ od nás několik let mají: rychlé připojení pro každou rodinu. Soubor na poli internetové konektivity pro domácnosti nevzdávají ani kabelové televize. Obě představily v poslední době velmi zajímavé nabídky „light“ verzi připojení pro méně náročné uživatele. Zkrátka se přibližujeme době, kdy bude možné získat neomezené připojení (bez limitu dat) o solidní rychlosti (e-mail, www) pod 500 Kč s DPH. Na české poměry to zní až příliš optimisticky, ale snad se dočkáme. Zatím nastartujme své prohlížeče a využijme stávající konektivitu k další sadě zajímavých odkazů ze světa tipů pro Windows.

WinXP Central

www.winxpcentral.com

Dnešní díl internetových odkazů s tipy a triky pro Windows a jejich aplikace začneme na velmi profesionálně provedené stránce, která se věnuje všem verzím Windows. Najdete zde nejen samotné tipy a triky, ale i odkazy na software, diskusní fóra rozdělená podle verzí Windows, nejčastěji kladené dotazy a podobně. Zvláštní sekce se věnuje editaci a popisu oblíbeného systémového registru. Následují odkazy týkající se jednotlivě hardwaru a softwaru související s Win-

dows a celou základní nabídku uzavírá úsměvná sekce s humorem a vtipy o Windows. Na stránkách najdete také zajímavou anketu související s blížícími se prezidentskými volbami v USA. Vzhledem k rozsahu nechybí vyhledávač. Zapomenout nesmíme ani na velmi rozsáhlou stránku s odkazy na další servery. Vše anglicky.

Jen pro GURU

www.only4gurus.com/v2/index.asp

Tato velmi zajímavá stránka není určena začínajícím nebo obvyčejným uživatelům Windows,

nýbrž programátorům a IT profesionálům, někdy také nazývaným GURU (ve smyslu počítačovém). Jedná se o jakousi knihovnu odkazů na informace, týkající se všech možných formátů a programovacích jazyků provozovaných na operačním systému od Microsoftu. Vše podstatné na této přehledně provedené stránce najdete v pravém dlouhém textovém menu. Je naprosto nemožné zde vyjmenovat všechny jazyky a programovací techniky obsažené v seznamu odkazů, nicméně po volbě jednoho z nich se dostanete na seznam článků na dané téma ze serverů po celém světě. Ke každému článku je k dispozici krátká anotace, případně připravené soubory ke stažení. Stránka samozřejmě obsahuje vlastní prohlížeč těchto dokumentů. Kromě knihovny zdrojů zde najdete ještě stránku s odkazy na další servery podobného typu. Hned na titulní stránce je pak nabídka velmi zajímavých videoklipů. Vše anglicky.

Windows IT Pro

www.winnetmag.com

Další webový server určený spíše profesionálům než začínajícím uživatelům operačního systému

Stejně jako v předchozím tipu spusťte Outlook a otevřete okno s novou zprávou. Zde si opět povšímněte tlačítka roletového menu umístěného mezi ikonami a pod ním položky *Možnosti*. V dialogu nastavení možností zprávy pak uvidíte kolonku *Nedoručovat před*, kde můžete nastavit čas odchozí pošty. Po odeslání e-mailu se tento uloží do fronty a vyčkává na správný čas, kdy se definitivně odešle svému příjemci. Podmínkou je stále otevřený Outlook a samozřejmě puštěný počítač.

EASTER EGGS

Homesite 3.0

Pokud chcete spatřit tento trik, budete si muset sehnat poněkud obstarožní verzi dříve známého HTML editoru Homesite 3.0. Stojí to ale opravdu za to.

Spusťte Homesite a jděte do roletového menu *Help* a zvolte *About*. Velmi opatrně napište tuto sekvenci znaků:

whereisthedamneasteregg

Pokud jste ji napsali bez překlepu, mělo by vám doslova vyskočit okénko s nápisem *And now for something completely different* a tlačítkem *OK*, které stisknete. Spatříte... nebudu prozrazovat. Pozor, pokud se překlepně-

Windows. Jestliže vás poněkud mate rozdíl mezi samotným názvem a URL tohoto serveru, vězte, že se za oběma skrývá stejná suma dokumentů dnes velmi aktuálních témat. Za všechny mohou jmenovat Active Directory, bezpečnost elektronické pošty, Exchange a Outlook, bezdrátovou mobilitu ve Windows, skriptování a další. Pod každým odkazem najdete podobně jako u předchozího odkazu komentovaný seznam dokumentů na dané téma. Na stránce nechybí nezbytný vyhledávač, odkazy na diskusní fóra a samozřejmě také odkazy na další stránky s podobným zaměřením. Vše anglicky.

Windows Development Center

www.windowsdevcenter.com

Do třetice server určený počítačovým profesionálům. Jak už název napovídá, najdou zde potřebné informace hlavně vývojáři „okenních“ aplikací. Server provozuje proslulé nakladatelství O'Reilly a na kvalitě je to podle mého názoru velmi znát. Naprosto nepostradatelný je na těchto stránkách vlastní vyhledávač. Hned v úvodu uvidíte hlavní odkazy na stránky týkající se ASP a na tipy a triky pro administrátory. Nechybí ani dnes

aktuální odkaz na soubor informací o Windows XP SP2. Jednotlivé tipy a triky jsou potom zpracovány velmi přehledně za použití ilustračních grafik. Za hlavními ikonami odkazů následuje seznam dalších témat, která jsou zpracována obdobně. Mezi další služby, které máte jako návštěvník stránek k dispozici, patří zaslání novinek na e-mail nebo nezbytné diskusní skupiny. Vše v pěkném kabátě a anglicky.

Tipy pro MS Outlook

www.outlook-tips.net/index.html

Ač je to k nevíře, existují velmi rozsáhlé internetové stránky, které se věnují pouze jednomu programu, Outlooku. Jedny z nich najdete na výše uvedeném odkazu. Průměrně zpracované stránky vás zaválí souborem několika set tipů pro tohoto poštovního a groupware klienta. Jednotlivé tipy nejsou nijak členěny, na stránkách ovšem najdete vyhledávač, který vám s nalezením odpovědi pomůže. Novinky je možné objednat na váš e-mail, takže pak o nic nepřijedete. Na stránkách nechybí návody ve stylu How-to a otázky FAQ. Součástí je i seznam odkazů na další servery s podobným zaměřením. Tipů je zde oprav-

du mnoho, uživatelům Outlooku doporučuji tyto stránky k návštěvě. Vše anglicky.

MS Blogs

blogs.msdn.com

Nadpis tohoto odkazu je mírně nadnesený, ale víceméně se jedná přesně o to, co je uvedeno v dané URL. Součástí vývojářské domény Microsoftu je velmi zajímavá stránka s blogy jednotlivých uživatelů, týkajícími se všech možných aplikací Windows. Jednotlivé blogy jsou seřazeny naprosto chaoticky (tedy podle svých názvů a podle abecedy) nicméně lze mezi nimi vyhledávat. Některé obsahují jen torzo informací, najdete zde ale i blogy plné tipů a triků pro všemožné okenní aplikace. Velmi frekventovaný je MS Office a Windows ve všech verzích. Některé z blogů jsou tak dobře zpracované, že by zasloužily v našem seriálu samostatný odkaz. Jazykem je vždy angličtina. Jestliže hledáte informace přímo od uživatelů, rozhodně tento odkaz nevynechejte, určitě se dozvíte mnoho zajímavého.

Touto stránkou od výrobce, ovšem vytvářenou vývojáři a uživateli, dnešní seznam internetových odkazů zakončíme.

